

SIKKERHETSDATABLAD NOBELIT EP

1. Identifikasjon av stoffet / produktet og av selskapet / foretaket

Utgitt dato	26.02.2007
Revisjon	1
Kjemikaliets navn	NOBELIT EP
Artikkelnr.	Internt nr.: 241-10.nor.04
Produktgruppe	Emulsjonssprengstoff (plastisk konsistens) patronert i plastslange.
Firmanavn	Ullensaker, a.s.
Postadresse	Røykenveien 18
Postnr.	3412
Poststed	Lierstranda
Land	NORWAY
Telefon	32 22 91 00
Telefaks	32 22 91 01
E-post	johan.svaerd@orica.com
Utarbeidet av	Teknologisk Institutt as v/ Monica Rustad
Nødtelefon	Nødtelefon: 91 70 58 50 Giftinformasjonen: 22 59 13 00

2. Fareidentifikasjon

Klassifisering	E; R2
Farebeskrivelse	<p>Brann og eksplosjon: Eksplosjonsfarlig ved støt, gnidning, ild eller andre antennelseskilder. Eksplosjonsfare, en ukontrollert eksplosjon kan forårsake store fysiske skader.</p> <p>Helse: Produktet er ikke klassifisert som helseskadelig. Ved sprengning / brann kan det utvikles gasser som vil være farlige ved innåndning, eks. nitrose gasser (NO, NO2) og karbonoksid (CO, CO2). Gassene kan forårsake åndedrettbesvær.</p> <p>Miljø: Produktet er ikke klassifisert som miljøskadelig.</p>

3. Sammensetning /opplysning om innholdsstoffer

Komponentnavn	Identifikasjon	Klassifisering	Innhold
Ammoniumnitrat	CAS-nr.: 6484-52-2 EC-nr.: 229-347-8	O; R8, R9	70 - 80 %
Natriumnitrat	CAS-nr.: 7631-99-4 EC-nr.: 231-554-3	O; R8	0 - 10 %
Natriumnitritt	CAS-nr.: 7632-00-0 EC-nr.: 231-555-9 Indeksnr.: 007-010-00-4	T,O,N; R8,R25,R50	< 1 %
Paraffinolje	CAS-nr.: 8012-95-1 EC-nr.: 232-384-2		0 - 7 %
smøreoljer (petroleum), C20-50, hydrogenbehandlede nøytraloljebaserte	CAS-nr.: 72623-87-1 EC-nr.: 276-738-4 Indeksnr.: 649-483-00-5		0 - 7 %
Paraffinvoks	CAS-nr.: 8002-74-2		0 - 7 %

	EC-nr.: 232-315-6	
Parafin- og hydrokarbonvoks, mikrokryst., hydrobeh.	CAS-nr.: 92045-76-6 EC-nr.: 295-458-3	0 - 7 %
Kolonneforklaring	CAS-nr. = Chemical Abstracts Service; EU (Einecs- eller Elincnummer) = European inventory of Existing Commercial Chemical Substances; Ingrediensnavn = Navn iflg. stoffliste (stoffer som ikke står i stofflisten må oversettes hvis mulig). Innhold oppgitt i; %, %vkt/vkt, %vol/vkt, %vol/vol, mg/m ³ , ppb, ppm, vekt%, vol%	
FH/FB/FM	T+ = Meget giftig, T = Giftig, C = Etsende, Xn = Helseskadelig, Xi = Irriterende, E = Eksplosiv, O = Oksiderende, F+ = Ekstremt brannfarlig, F = Meget brannfarlig, N = Miljøskadelig.	
Komponentkommentarer	Se seksjon 16 for forklaring av risikosestninger. Stoff 5 og 6 inneholder <3% DMSO-ekstrakt. Dette innebærer at stoffene ikke er kreftfremkallende. Stoff 5 og 6 er i blandingsforhold 0-7%. Stoff 7 og 8 er i blandingsforhold 0-7%.	

4. Førstehjelpstiltak

Generelt	I tvilstilfelle bør lege kontaktes. Førstehjelpstiltakene gitt under er beregnet på eksponering for innholdsstoffene i produktet.
Innånding	Frisk luft, ro og varme. Ved bevisstløshet, løs stramtsittende klær. Ved åndedrettsstans eller hjertestans, gi kunstig åndedrett eller hjertekompresjon. Kontakt lege. Vær oppmerksom på at symptomer på lungeødem (kortpustethet) kan oppstå inntil 48 timer etter eksponering. Tilkall ambulansetilbud umiddelbart.
Hudkontakt	Fjern tilsølt tøy. Vask straks huden med såpe og vann. Hvis symptomer oppstår, kontakt lege.
Øyekontakt	Skyll straks med rikelige mengder vann i opp til 15 minutter. Fjern evt. kontaktlinser og åpne øyet godt opp. Kontakt lege hvis irritasjon vedvarer.
Svelging	Fremkall ikke brekninger. Skyll munnen grundig. Kontakt lege.

5. Tiltak ved brannslukning

Passende brannslukningsmiddel	Brann i omgivelsene slukkes med egnet slukkemiddel.
Uegnet brannslukningsmiddel	Ikke forsøk å slukke brann i sprengstoff, denne kan gå over til eksplosjon! Brann i sprengstoff kan IKKE kveles med noe brannslukningsmiddel (skum, pulver, kuldiodid eller sand). Alle forsøk ØKER risikoen for eksplosjon.
Brann- og eksplosjonsfarer	Eksplosjonsfarlig ved oppvarming eller støt. Ved brann/eksplosjon frigjøres gasser inneholdende, karbonoksider (CO, CO ₂), nitrogenoksider (NO, NO ₂ og N ₂ O ₄).
Personlig verneutstyr	Bruk friskluftmaske når produktet er involvert i brann. Ved rømning brukes godkjent rømningsmaske. Se forøvrig pkt 8.
Annen informasjon	Stopp all ferdsel og evakuer området omkring brannstedet i tilstrekkelig sikker avstand med tanke på mulig eksplosjon og branngasser. Kontakt straks politi og brannvesen. Flytt beholdere fra brannstedet hvis det er mulig uten risiko.

6. Tiltak ved utilsiktet utslipp

Sikkerhetstiltak for å beskytte personell	Benytt personlig verneutstyr som angitt i pkt 8. Unngå hudkontakt med emulsjonsmasse.
Sikkerhetstiltak for å beskytte ytre miljø	Forhindre utslipp til kloakk, vassdrag eller grunn.
Metoder til opprydding og rengjøring	Påse at det ikke er tenningmidler i sprengstoffhylsene. Hele patroner kan legges i emballasje med hånd. Sprengstoffrester tas opp mekanisk med gnistfritt

	material og legges i godkjent, merket emballasje. Spill og dets emballasje er farlig avfall. Innleveres til godkjent mottakssted/ firma. Se kap. 13.
Andre anvisninger	Det vises til: Forskrift om håndtering av eksplosjonsfarlig stoff. Kapittel 10.

7. Håndtering og lagring

Håndtering	Bare kvalifisert personell skal bruke produktet. Plasseres under tilsyn og utilgjengelig for uvedkommende. Holdes vekk fra antennelseskilder - Røyking forbudt. Beskytt sprengstoffet mot høye temperaturer. Beskytt mot fysisk skade og støt/gnidning . Unngå direkte kontakt.
Oppbevaring	Det vises i disse tilfellene til: Forskrift om håndtering av eksplosjonsfarlig stoff kap 7. Oppbevaring. Lagres tørt på et godt ventilert sted. Oppbevares sikret mot brann i avlåst, godkjent lager. Oppbevares adskilt fra: tennere eller andre antennelseskilder. Syrer. Baser. Oppbevaring og plassering skal skje i godkjent, lukket og tett emballasje. Lagringstid bør ikke overstige 1 år.
Spesielle egenskaper og farer	Eksplosjonsfarlig ved støt og oppvarming.

8. Eksponeringskontroll / personlig verneutstyr

Administrative normer

Komponentnavn	Identifikasjon	Verdi	Norm år
Nitrogendioksid	CAS-nr.: 10102-44-0	8 t.: 0,6 ppm	2007
	EC-nr.: 233-272-6	8 t.: 1,1 mg/m ³ ,9)	
	Indeksnr.: 007-002-00-0		
Nitrogenoksid	CAS-nr.: 10102-43-9	8 t.: 25 ppm	2007
	EC-nr.: 233-271-0	8 t.: 30 mg/m ³	
Karbonmonoksid	CAS-nr.: 630-08-0	8 t.: 25 ppm	2007
	EC-nr.: 211-128-3	8 t.: 29 mg/m ³ , 4)	
	Indeksnr.: 006-001-00-2		
karbondioksid	CAS-nr.: 124-38-9	8 t.: 9000 mg/m ³	2007
	EC-nr.: 204-696-9	8 t.: 5000 ppm	

Eksponeringskontroll

Begrensning av eksponering på arbeidsplassen	Det må ikke spises, drikkes eller røykes under arbeidet. Vask hendene etter hvert skift, og før spising, røyking eller bruk av toalett. Personlig verneutstyr bør velges i henhold til CEN-standard og i samarbeid med leverandøren av personlig verneutstyr.
Åndedrettsvern	Normalt ikke nødvendig.
Håndvern	Benytt hansker som er hensiktsmessige for arbeidsoperasjonen. Ved håndtering av løs masse benyttes hansker av motstandsdyktig materiale, f.eks.: Nitrilgummi.
Øyevern	Normalt ikke nødvendig. Benytt øyevern ved risiko for sprut.
Annet hudvern enn håndvern	Benytt hensiktsmessige verneklær for beskyttelse mot hudkontakt.
Annen informasjon	Mulighet for øyeskylling bør finnes på arbeidsplassen. Klær som er blitt våte eller tilsølt bør skiftes. Det oppgitte verneutstyr er veiledende. Risikovurderingen (Faktisk risiko) kan føre til andre krav.

9. Fysiske og kjemiske egenskaper

Tilstandsform	Vann-i-olje emulsjon (pasta) pakket i plastslange.
---------------	--

Lukt	Ingen. Svak lukt av Mineralolje
Farge	Lys (eller blek) Beige til Hvit
Løselighet i vann	Delvis løselig
Relativ tetthet	Verdi: 1,15-1,23 kg/dm ³
Ekspløsjongrense	Verdi: 248 °C
Dekomponeringstemperatur	Verdi: > 160 °C

Andre fysiske og kjemiske egenskaper

Kommentarer	Se egen Teknisk Informasjon.
-------------	------------------------------

10. Stabilitet og reaktivitet

Forhold som skal unngås	Ekspløsjonsfare ved slag, friksjon, brann eller ved andre tennkilder. Unngå varme. Høye temperaturer.
Materialer som skal unngås	Syrer. Baser/alkalier.
Farlige spaltningsprodukter	Termisk nedbryting eller forbrenning kan frigjøre karbonoksider (CO _x) og andre giftige gasser eller damper. Nitrøse gasser (NO _x). Ammoniakk eller aminer.
Stabilitet	Stabil under normale temperaturforhold og anbefalt bruk.

11. Toksikologisk informasjon

Øvrige helsefareopplysninger

Innånding	Gass/damp kan irritere luftveier/lunger. Innånding av nitrøse gasser kan føre til lungeødem.
Hudkontakt	Moderat irriterende. Sprengstoffmasse i åpne sår vil svi.
Øyekontakt	Direkte kontakt vil medføre irritasjon.
Svelging	Svelging av større mengder kan gi illebefinnende og brekninger.

12. Miljøopplysninger

Øvrige miljøopplysninger

Økotoksisitet	Produktet er ikke klassifisert som miljøskadelig.
Mobilitet	Upatronert emulsjon kan over tid etterlate nitrater i vann med mulighet for overgjødning.
Persistens og nedbrytbarhet	Produktet er bionedbrytbar.
Bioakkumulasjonspotensial	Bioakkumulerer ikke.

13. Fjerning av kjemikalieavfall

Produktet er klassifisert som farlig avfall	Ja
Emballasjen er klassifisert som farlig avfall	Ja
Egnede metoder til fjerning av kjemikaliet	Rester av sprengstoff må fjernes, tas hånd om (evt. ompakkes i godkjent emballasje), mellomlagres og raskest mulig tilintetgjøres på en forsvarlig måte. Leveres til godkjent avfallsmottak. Avfallsbehandling av eksplosiver er regulert av Arbeids- og administrasjonsdepartementet med Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap som tilsynsmyndighet.

14. Transportinformasjon

Varenavn (nasjonalt)	SPRENGSTOFF, TYPE E
Farlig gods ADR	Status: Ja UN-nr.: 0241 Klasse: 1.1D

Farlig gods RID	Varenavn: SPRENGSTOFF, TYPE E Status: Ja UN-nr.: 0241 Klasse: 1.1D Varenavn: SPRENGSTOFF, TYPE E
Farlig gods IMDG	Status: Ja UN-nr.: 0241 Klasse: 1.1D EmS: F-B, S-X Varenavn: EXPLOSIVE, BLASTING, TYPE E
Farlig gods ICAO/IATA	UN-nr.: 0241 Klasse: 1.1D Varenavn: EXPLOSIVE, BLASTING, TYPE E Andre relevante opplysninger: Forbudt

15. Opplysninger om lover og forskrifter

Faresymbol

Eksplosiv

R-setninger	R2 Eksplosjonsfarlig ved støt, gnidning, ild eller andre antennelseskilder.
S-setninger	S35 Produktet og emballasjen skal uskadeliggjøres på en sikker måte. S41 Unngå innånding av røyken som oppstår ved brann eller eksplosjon. S45 Ved uhell eller illebefinnende er omgående legebehandling nødvendig; vis etiketten om mulig.
Referanser (Lover/Forskrifter)	ADR/RID veg-/jernbanetransport av farlig gods 2009, Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap. Forskrift om registrering, vurdering, godkjenning og begrensning av kjemikalier (REACH) Vedlegg II: Sikkerhetsdatablad. Veiledning om administrative normer for forurensning i arbeidsatmosfære fra Direktoratet for Arbeidstilsynet, den til enhver tid gjeldende utgave. Forskrift om klassifisering, merking m.v. av farlige kjemikalier, fastsatt av Miljøverndepartementet og Arbeids- og inkluderingsdepartementet, 16.juli 2002, med senere endringer, gjeldende fra 22. april 2009. Avfallsforskriften, FOR 2004-06-01 nr 930, fra Miljøverndepartementet. FOR 2002-06-26 nr 922: Forskrift om håndtering av eksplosjonsfarlig stoff med siste endringer 2010-01-04. Databladet er utarbeidet med basis i opplysninger gitt av produsenten.

16. Andre opplysninger

Liste over relevante R-setninger (i seksjon 2 og 3).	R2 Eksplosjonsfarlig ved støt, gnidning, ild eller andre antennelseskilder. R25 Giftig ved svelging. R50 Meget giftig for vannlevende organismer. R8 Brannfarlig ved kontakt med brennbare stoffer. R9 Eksplosjonsfarlig ved blanding med brennbare stoffer.
Viktigste anvendelsesområder og evt. begrensninger	Dette produkt kan kun utleveres til brukere med gyldig ervervstillatelse utstedt av politi eller lensmann.
Opplysninger som er nye, slettet eller revidert	Firmanavn, Postadresse

Leverandørens anmerkninger	Informasjonen i dette dokument skal gjøres tilgjengelig til alle som håndterer produktet.
Kvalitetssikring av informasjonen	Dette sikkerhetsdatabladet er kvalitetssikret av Teknologisk Institutt as, som er sertifisert iht. NS-EN ISO 9001:2000.
Ansvarlig for Sikkerhetsdatablad	Orica Norway AS